

ΤΜΗΜΑ 6 «ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ
(Σ.Ε.Ι.Φ.) ΣΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΥΣ ΤΗΣ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΡΗΤΗΣ»

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΔΥΟ ΦΥΛΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΧΑΝΙΩΝ 2014-2016

Α. ΠΡΟΪΜΙΟ

Ο Δήμος Χανίων αναγνωρίζει το σημαντικό ρόλο που έχει η Τοπική Αυτοδιοίκηση ως προς την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στις τοπικές υποθέσεις και την αναπτυξιακή στρατηγική του τόπου, εφαρμόζοντας το Ελληνικό Σύνταγμα σύμφωνα με το οποίο «οι Έλληνες και οι Ελληνίδες έχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις» και «δεν αποτελεί διάκριση λόγω φύλου η λήψη θετικών μέτρων για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Το Κράτος μεριμνά για την άρση των ανισοτήτων που υφίστανται στην πράξη, ιδίως σε βάρος των γυναικών». Σε αυτό το πλαίσιο, ο Δήμος Χανίων ανέλαβε δημόσια δέσμευση υπέρ της αρχής της ισότητας των φύλων, συνυπογράφοντας, στις 7 Νοεμβρίου 2011, την Ευρωπαϊκή Χάρτα για την Ισότητα των φύλων στις τοπικές κοινωνίες.

Το παρόν Σχέδιο Δράσης για την Ένταξη της Ισότητας των δύο Φύλων καθορίζει τις προτεραιότητες, τις ενέργειες και τα μέσα που αναλαμβάνει ο Δήμος Χανίων για την περίοδο 2014-2016, προωθώντας την επίτευξη της πραγματικής ισότητας στην πράξη. Οι δεσμεύσεις που περιλαμβάνονται στην Ευρωπαϊκή Χάρτα και εξειδικεύονται στο παρόν Σχέδιο Δράσης, στοχεύουν στη βέλτιστη αξιοποίηση των δυνατοτήτων και των πόρων για την προώθηση της ισότητας των φύλων προς όφελος όλου του εύρους των ασκούμενων πολιτικών και των παρεχόμενων υπηρεσιών. Η στόχευση της επίτευξης της ουσιαστικής ισότητας έχει ως αφετηρία ότι η Ισότητα των Φύλων συνιστά θεμελιώδες δικαίωμα για όλους και όλες, καθώς και στοιχειώδη αξία για κάθε δημοκρατία.

Το Συμβούλιο της Ευρώπης περιγράφει την έννοια της «ενσωμάτωσης της οπτικής του φύλου» (gender mainstreaming) ως τη στρατηγική (ανα)διοργάνωσης, βελτίωσης, ανάπτυξης και αξιολόγησης των διαδικασιών πολιτικής, με στόχο την ενσωμάτωση της διάστασης της ισότητας των δύο φύλων σε όλες τις πολιτικές, τα επίπεδα και τα στάδια ανάπτυξης από το σύνολο των εμπλεκόμενων μερών στο σχεδιασμό των πολιτικών. Σύμφωνα με την υπηρεσία του ΟΗΕ που είναι αρμόδια για την ισότητα των φύλων και την ενδυνάμωση των γυναικών (UN - Women), η ενσωμάτωση περιλαμβάνει τη διασφάλιση ότι οι προοπτικές των δύο φύλων και η προσήλωση στο στόχο της ισότητας των φύλων βρίσκονται στο επίκεντρο όλων των δραστηριοτήτων, από την ανάπτυξη πολιτικών, την έρευνα, τη διαβούλευση / κοινωνικό διάλογο, τη νομοθεσία, την κατανομή πόρων, μέχρι και τον προγραμματισμό, την υλοποίηση και την παρακολούθηση τομεακών προγραμμάτων και στοχευμένων έργων.

Το Εθνικό Πρόγραμμα για την προώθηση της Ουσιαστικής Ισότητας των Φύλων στην κοινωνική, οικονομική, πολιτική και πολιτιστική ζωή, το οποίο παρουσιάστηκε από την Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων του Υπουργείου Εσωτερικών (2010), αναφέρει ότι για τη βιωσιμότητα και αποτελεσματικότητα των Σχεδίων Δράσης, καθώς επίσης και τον εμπλουτισμό της δημόσιας ζωής με τις αρχές της ισότητας των φύλων, καθοριστικό ρόλο αναλαμβάνουν οι δημόσιοι λειτουργοί και τα στελέχη της δημόσιας διοίκησης. Η κεντρική στρατηγική επιλογή του Εθνικού Προγράμματος αναλύεται σε επιμέρους Άξονες πολιτικής που αφορούν: την ισότιμη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας, τη συμμετοχή των γυναικών σε δραστηριότητες της υπαίθρου με στόχο την τοπική ανάπτυξη, την πρόληψη και καταπολέμηση όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών, τη στήριξη της οικογένειας, την ένταξη της διάστασης του φύλου σε ζητήματα κοινωνικής προστασίας και προστασίας της υγείας, την προώθηση της συμμετοχής των γυναικών στη δημόσια ζωή και την αύξηση της συμμετοχής τους στα πολιτικά / κοινωνικά / οικονομικά κέντρα λήψης αποφάσεων, την καταπολέμηση των έμφυλων στερεοτύπων, την ένταξη / παρακολούθηση / αξιολόγηση της ισότητας των φύλων στις δημόσιες πολιτικές καθώς και την ανάπτυξη συνεργασιών με ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς.

Το Πρόγραμμα «Καλλικράτης» (Ν. 3852/2010, ΦΕΚ 87Α) προβλέπει την ενίσχυση των αρμοδιοτήτων των διευρυμένων Δήμων σε θέματα πολιτικών ισότητας των φύλων, οι οποίες αποτελούν πλέον ρητή αρμοδιότητά τους με τη δημιουργία υπηρεσιακών μονάδων, με αντικείμενο την Κοινωνική Πολιτική και την Πολιτική Ισότητας των Φύλων (άρθρο 97). Η σύσταση υπηρεσιακής μονάδας για τις πολιτικές ισότητας των φύλων σε επίπεδο Δήμου, επιτρέπει την ανάπτυξη των εκάστοτε δημοτικών πολιτικών και προγραμμάτων γύρω από ένα κομβικό σημείο, το οποίο μπορεί να λειτουργήσει ως πόλος συντονισμού, πληροφόρησης, ενημέρωσης και δικτύωσης αφενός καλύπτοντας ευρύτερες περιοχές, προγράμματα,

συναρμόδιους φορείς και γυναικείες οργανώσεις, και αφετέρου επιτρέποντας την αποτελεσματική διασύνδεσή τους. Επίσης, προβλέπει η δυνατότητα συγκρότησης Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας των Φύλων (άρθρο 70 συνδυαστικά με δεσμεύσεις που απορρέουν από την Ευρωπαϊκή Χάρτα).

Το Σχέδιο Δράσης για την Ένταξη της Ισότητας των δύο Φύλων συντάσσεται λαμβάνοντας υπόψη:

1. τα άρθρα 4 και 116 του Ελληνικού Συντάγματος (ΦΕΚ 85Α/18-4-2001)
2. τις δεσμεύσεις που απορρέουν από την Ευρωπαϊκή Χάρτα για την Ισότητα των φύλων στις τοπικές κοινωνίες
3. τις κατευθυντήριες οδηγίες της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων του Υπουργείου Εσωτερικών για την εφαρμογή του πρότυπου Συστήματος Ένταξης της Ισότητας των Φύλων (ΣΕΙΦ) στις πολιτικές των Δήμων
4. τους δώδεκα (12) στρατηγικούς στόχους και τις επιμέρους δράσεις που περιλαμβάνονται στη Διακήρυξη του Πεκίνου, η οποία αποτελεί την παγκόσμια δέσμευση για την εξάλειψη κάθε μορφής διάκρισης υπέρ των γυναικών
5. το Νόμο 1342/1983 (ΦΕΚ 39Α) με τον οποίο κυρώθηκε χωρίς καμία επιφύλαξη η Διεθνής Σύμβαση του Ο.Η.Ε «Σύμβαση Ενωμένων Εθνών για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων κατά των γυναικών» (CEDAW)
6. το άρθρο 75 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 3463/2006 (ΦΕΚ 114Α)
7. τα άρθρα 18, 70 και 97 της Νέας Αρχιτεκτονικής της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης (Ν. 3852/2010, ΦΕΚ 87Α, Πρόγραμμα «Καλλικράτης»)
8. τις προτεραιότητες στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών (2010-2015): ισότιμη οικονομική ανεξαρτησία, ίση αμοιβή για ίση εργασία ή εργασία ισότιμης αξίας, ισότητα στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, αξιοπρέπεια, ακεραιότητα και τερματισμός της βίας με βάση το φύλο, ισότητα των φύλων στις εξωτερικές δράσεις. Η στρατηγική ασχολείται επίσης με μια δέσμη σημαντικών οριζόντιων θεμάτων που σχετίζονται με τον ρόλο των φύλων, τη νομοθεσία, τη διακυβέρνηση και τα εργαλεία για την ισότητα των φύλων
9. την κεντρική στρατηγική επιλογή του Εθνικού Προγράμματος για την προώθηση της Ουσιαστικής Ισότητας των Φύλων της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων
10. το Νόμο 3769/2009 (ΦΕΚ 105Α) περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών όσον αφορά την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών και άλλες διατάξεις
11. το Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (Ν.3584/2007, ΦΕΚ 143Α)
12. τα άρθρα 12 και 16 του Οργανισμού Εσωτερικών Υπηρεσιών (ΦΕΚ 2812Β/12-12-2011) του Δήμου Χανίων

13. το άρθρο 6 του Νόμου 2839/2000 (ΦΕΚ 196Α) καθώς και το άρθρο 75 του Νόμου 2910/2001 (ΦΕΚ 91Α)
14. το Νόμο 3896/2010 (ΦΕΚ 207Α) περί Εφαρμογής της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης

Β. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΕΣΜΕΥΣΗ – ΟΡΑΜΑ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Ο Δήμος Χανίων δεσμεύεται να εφαρμόσει στην πράξη την ουσιαστική Ισότητα των Φύλων στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και ρόλων που του αναλογούν (πολιτικός ρόλος, εργοδότης, πάροχος υπηρεσιών, υπεύθυνος για το σχεδιασμό και τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων).

Το Σχέδιο Δράσης για την Ένταξη της Ισότητας των δύο Φύλων αποτελεί μέρος μιας μακροχρόνιας διαδικασίας και προκειμένου να είναι ολοκληρωμένο, αποτελεσματικό και αξιόπιστο, θέτει τις ακόλουθες βασικές παραμέτρους:

1. παραδοχή ότι το φύλο είναι ένας από τους βασικότερους οργανωτικούς παράγοντες στην κοινωνία που επηρεάζει τη ζωή κάθε ανθρώπου από τη στιγμή της γέννησής του/της
2. αναγνώριση ότι υπάρχουν διαφοροποιημένες ανάγκες, εμπειρίες και προτεραιότητες των γυναικών και των ανδρών που θα πρέπει να εντοπίζονται και να ενσωματώνονται σε κάθε νέο σχεδιασμό
3. εγγύηση ότι οι πρωτοβουλίες δεν καλύπτει μόνο τις διαφορές φύλου, αλλά επιδιώκει τη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των φύλων
4. ανάληψη συντονισμένης δράσης με τη συνεργασία και σύμπραξη γυναικών και ανδρών, με θετικά οφέλη και για τα δύο φύλα
5. απαίτηση για αποφασιστική πολιτική δράση με ξεκάθαρους στόχους και δεσμεύσεις
6. στόχευση στην εξάλειψη της φτώχειας, του κοινωνικού αποκλεισμού και των διακρίσεων, στην προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής και στην ενίσχυση της ιδιότητας του πολίτη
7. ανάδειξη καινοτομίας ως βασική συνιστώσα, τόσο ως προς το περιεχόμενο όσο και ως προς τον τρόπο υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης
8. αξιοποίηση ευκαιριών και δυνατοτήτων που παρέχονται από το εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον του Δήμου
9. διαπίστωση αδυναμιών, κινδύνων και περιορισμών που χαρακτηρίζουν το Δήμο, ως χωρική ενότητα και ως Διοικητικό Οργανισμό, θέτοντας ρεαλιστικούς στόχους αναφορικά με το εύρος των δράσεων και τον οικονομικό / χρονικό προγραμματισμό

ΟΡΑΜΑ:

ΧΑΝΙΑ – ΜΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΙΣΟΤΙΜΑ ΜΕΛΗ ΧΩΡΙΣ

ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥΣ ΚΑΙ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση αξιοποιεί το συγκριτικό πλεονέκτημα της χωρικής εγγύτητας, στο πλαίσιο προώθησης ενός νέου τύπου αποκεντρωμένων δικτύων και υπηρεσιών, με επίκεντρο την αειφορική αναπτυξιακή στρατηγική και βασικές αρχές αυτές της καθολικής πρόσβασης, των ίσων ευκαιριών, της μη διάκρισης, της δημοκρατίας, της συμμετοχικότητας και της **ισότητας των φύλων**.

Στοχευμένη στρατηγική του Δήμου Χανίων με επίκεντρο τις **έξι θεμελιώδεις βασικές αρχές στις οποίες βασίζεται η Ευρωπαϊκή Χάρτα για την Ισότητα των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες:**

1. Η Ισότητα των Φύλων συνιστά θεμελιώδες δικαίωμα
2. Για τη διασφάλιση της Ισότητας των Φύλων, πρέπει να αντιμετωπίζεται το φαινόμενο των πολλαπλών διακρίσεων και αποκλεισμών
3. Η ισόρροπη συμμετοχή ανδρών και γυναικών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για μία δημοκρατική κοινωνία
4. Η εξάλειψη των έμφυλων στερεοτύπων είναι αποφασιστικής σημασίας για την επίτευξη της Ισότητας των Φύλων
5. Η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε όλες τις δραστηριότητες της τοπικής και περιφερειακής διακυβέρνησης είναι απαραίτητη για την προώθηση της ισότητας των φύλων
6. Κατάλληλα υποστηριζόμενα σχέδια και προγράμματα δράσεων αποτελούν απαραίτητα εργαλεία για την προώθηση της Ισότητας των Φύλων

Το όραμα που διατυπώνεται είναι απολύτως συμβατό με τη γενική στρατηγική του Δήμου Χανίων, όπως αυτή διατυπώνεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την περίοδο 2012-2014 και αφορά «τη διαμόρφωση ενός σύγχρονου, λειτουργικού, οικονομικά βιώσιμου, αποκεντρωμένου, φιλικού προς τον πολίτη Δήμου που θα αξιοποιεί τα συγκριτικά του πλεονεκτήματα και θα πρωτοπορεί σε όλα τα επίπεδα, τοποθετώντας στο επίκεντρο της δράσης του καινοτόμες πρωτοβουλίες και πολιτικές για την προστασία και ανάδειξη του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος του νέου Δήμου, για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών, για την αναβάθμιση των υποδομών παιδείας, πολιτισμού και αθλητισμού και για την στήριξη της τοπικής οικονομίας, με ιδιαίτερη

έμφαση στους τομείς του τουρισμού και του πρωτογενούς τομέα με απώτερο σκοπό την πολυεπίπεδη ανάπτυξη του νέου Δήμου Χανίων και την ανάδειξη του σε οικονομικό, κοινωνικό και πολιτιστικό κέντρο της Περιφέρειας Κρήτης αλλά και στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο»

Κρίσιμοι τομείς δράσης στον τομέα της ισότητας των φύλων σύμφωνα με το Πρόγραμμα Δράσης του Πεκίνου

1. Γυναίκες και Φτώχεια
2. Παιδεία και επιμόρφωση γυναικών
3. Γυναίκες και υγεία
4. Βία κατά των γυναικών
5. Γυναίκες και ένοπλες συγκρούσεις
6. Γυναίκες και οικονομία
7. Γυναίκες στην εξουσία και στα κέντρα λήψης αποφάσεων
8. Θεσμικοί μηχανισμοί για την πρόοδο των γυναικών
9. Δικαιώματα των γυναικών ως ανθρώπινα δικαιώματα
10. Γυναίκες και ΜΜΕ
11. Γυναίκες και περιβάλλον
12. Κορίτσι – παιδί

Στρατηγική Δήμου Χανίων για την Ένταξη της Ισότητας των Δύο Φύλων

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 1:

Επιμόρφωση και ευαισθητοποίηση στο εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον του Δήμου

Η ενημέρωση αποτελεί το μεγαλύτερο εφόδιο ενάντια σε οποιαδήποτε μορφή άμεσης ή έμμεσης διάκρισης. Ο Δήμος χρησιμοποιεί κάθε πρόσφορο μέσο προκειμένου να παρέχει αντικειμενική και στοχευμένη πληροφόρηση τόσο εντός των Υπηρεσιών του όσο και προς την κοινωνία των πολιτών, με τρόπο μάλιστα που καθιστά την πληροφορία προσπελάσιμη και κατανοητή από όλες τις στοχοθετούμενες ομάδες. Ο Δήμος λειτουργεί με ειλικρίνεια, διαφάνεια και είναι υπόλογος στο κοινό. Παρακολουθεί και βεβαιώνει ότι γίνεται καλή χρήση όλων των νέων εξελίξεων στην καταπολέμηση των διακρίσεων (π.χ. νομοθεσία, πολιτικές, πηγές χρηματοδότησης, σημαντικές δικαστικές αποφάσεις) και αμφισβητεί, διαμέσου κατάλληλα επιλεγμένων μηχανισμών, πράξεις, παραλείψεις, διοικητικές πρακτικές ή πολιτικές που είναι αντίθετες με τους στόχους της προώθησης της ισότητας και της καταπολέμησης των διακρίσεων.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 2:

Ανάπτυξη συνεργασιών με την κοινωνία των πολιτών και ενθάρρυνση μηχανισμών δικτύωσης

Η τοπική αυτοδιοίκηση έχει πρωταγωνιστικό ρόλο στη διαμόρφωση των κατάλληλων συνθηκών για τη σταδιακή ενσωμάτωση της οπτικής του φύλου σε όλες τις εκφάνσεις του δημοσίου και ιδιωτικού βίου. Εντούτοις, η πολιτική βούληση και η στοχευμένη δράση από την πλευρά του Δήμου αποτελούν μόνο τη μια πλευρά του νομίσματος και σε κάθε περίπτωση προϋποθέτουν και επιδιώκουν τη δικτύωση και την ανάπτυξη στρατηγικών συνεργιών, προκειμένου να μεγιστοποιηθεί το παραγόμενο αποτέλεσμα. Η κοινωνία των πολιτών έχει ενεργό ρόλο στην ένταξη της ισότητας των φύλων στην καθημερινή ζωή του τόπου, στο πλαίσιο μιας ευρύτερης στρατηγικής με διεθνείς προεκτάσεις. Ο Δήμος δίδει τη δυνατότητα σε ομάδες να αναλάβουν εκστρατείες, να συνηγορούν υπέρ των δικαιωμάτων τους, να διεκδικούν και να επιβάλλουν τα δικαιώματά τους.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 3:

Στρατηγικές και μέτρα για την αλλαγή νοοτροπίας

Το εννοιολογικό πλαίσιο της ισότητας των δύο φύλων δεν είναι άγνωστο για την κοινωνία των Χανίων και της Κρήτης, εντούτοις δεν παύουν μέχρι σήμερα να καταγράφονται παραδοσιακές αντιλήψεις και στερεοτυπικές συμπεριφορές. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με τις πιέσεις που ασκούνται από το ασταθές κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον της χώρας, καθιστά ακόμα πιο επιτακτική τη λήψη στοχευμένης δράσης για την αλλαγή νοοτροπίας, διαδικασία η οποία είναι σύνθετη και μακροχρόνια. Τα παιδιά και οι νέοι/ες αποτελούν το επίκεντρο αυτής της στρατηγικής.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 4:

Ενίσχυση, βελτίωση και επέκταση παροχών ή/και δομών

Στόχος είναι η ανάδειξη και ο συντονισμός του συνόλου των δράσεων που αναπτύσσονται σε τοπικό επίπεδο, στοχεύοντας στη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου υποστηρικτικού μηχανισμού στα επιμέρους πεδία πολιτικής, με επίκεντρο την ενσωμάτωση της οπτικής του φύλου κατά το σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση του συνόλου των παρεμβάσεων.

Λαμβάνοντας υπόψη την επίκαιρη απαίτηση εφαρμογής ενός βιώσιμου αναπτυξιακού μοντέλου με έμφαση στην ενίσχυση της αειφορίας και ανταγωνιστικότητας του τόπου, ο ιδιαίτερος προσανατολισμός του Σχεδίου Δράσης για την Ένταξη της Ισότητας των δύο Φύλων του Δήμου Χανίων για την περίοδο 2014-2016 αφορά στη λήψη δέσμης μέτρων για την ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης των γυναικών, αλλά και των ανδρών, μέσα από καινοτόμες και ταυτόχρονα άμεσα εφαρμόσιμες πρακτικές. Στόχος είναι η διερεύνηση και ενίσχυση της δυνατότητας αξιοποίησης των δεξιοτήτων των ατόμων, κυρίως εκείνων που βρίσκονται εκτός της αγοράς εργασίας. Η ανάπτυξη της δημιουργικότητας προς αυτήν την κατεύθυνση ενδυναμώνει την αυτοπεποίθηση των ατόμων, τα κρατά δραστήρια και δημιουργήσει μια σημαντική πηγή εισοδήματος (με νόμιμα μέσα), με την εφαρμογή ευέλικτων πρακτικών που είναι φιλικές προς τη συμφιλίωση της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 5:

Ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων

Στόχος είναι η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της κοινωνίας και των πολιτών, ιδιαίτερα των γυναικών, ως προς την ανάγκη της ίσης εκπροσώπησης των δύο φύλων στην πολιτική ζωή και τα κέντρα λήψης αποφάσεων. Κεντρικό μήνυμα αποτελεί το μέτρο της ποσόστωσης ως θετικό και απαραίτητο εργαλείο για την ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών στη λήψη αποφάσεων και η ανάγκη πιστής εφαρμογής του με στόχο το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.

Γ. ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΣΕ ΑΞΟΝΕΣ, ΜΕΤΡΑ, ΓΕΝΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ

Η ένταξη της διάστασης του φύλου δεν πρέπει να βασίζεται σε τυχαίες διαδικασίες, αλλά προϋποθέτει τη βούληση για καθιέρωση μιας ισορροπημένης κατανομής των ευθυνών μεταξύ των γυναικών και των ανδρών. Χρειάζεται επομένως μια αποφασιστική πολιτική δράση και υποστήριξη με σαφείς δείκτες, στόχους και μακροχρόνια δέσμευση εφαρμογής. Οι σύγχρονοι μηχανισμοί και δημόσιες πολιτικές απαιτούν την εφαρμογή σύνθετων παρεμβάσεων, οι οποίες δίδουν έμφαση:

- στη δικτύωση διαφορετικών μορφών οργάνωσης υπηρεσιών και υποδομών
- στην εξατομικευμένη προσέγγιση, λαμβάνοντας υπόψη τη διάσταση του φύλου
- στην ενεργοποίηση και ενεργή εμπλοκή της κοινωνίας των πολιτών
- στην ανάπτυξη δικτύσεων και συνεργασιών σε υπερτοπικό επίπεδο.

Σε ιδανικές συνθήκες, η ορθολογική διαχείριση των πόρων συνεχίζει να παραμένει το ζητούμενο των παρεχομένων υπηρεσιών, οι οποίες θα πρέπει ταυτόχρονα να χαρακτηρίζονται από ποιότητα και αποτελεσματικότητα.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Οργανισμού Εσωτερικών Υπηρεσιών (ΦΕΚ 2812B/12-12-2011) του Δήμου Χανίων, το Τμήμα Προγραμματισμού και Ανάπτυξης, Ποιότητας και Οργάνωσης, το οποίο υπάγεται στην ομώνυμη Διεύθυνση, έχει την αρμοδιότητα για τη μέριμνα, το σχεδιασμό και την εισήγηση για την εφαρμογή προγραμμάτων και δράσεων, που ενσωματώνουν την ισότητα των φύλων και τη λήψη θετικών μέτρων υπέρ των γυναικών στις προτάσεις του Δήμου στα εθνικά και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 16 του ΟΕΥ του Δήμου Χανίων, στη Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού συστήνεται Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Προστασίας ΑμεΑ και Ισότητας, το οποίο μέσω του Γραφείου Σχεδιασμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης

Κοινωνικών Πολιτικών και προώθησης της Ισότητας και του Εθελοντισμού αναλαμβάνει το σχεδιασμό, την εισήγηση και τη μέριμνα για την εφαρμογή προγραμμάτων και μέτρων που στοχεύουν στην ισότητα γυναικών και ανδρών σε όλους τους τομείς. Στο πλαίσιο αυτό μεριμνά για:

1. τη λήψη μέτρων για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και των παιδιών
2. την ανάπτυξη δράσεων για την καταπολέμηση των κοινωνικών στερεότυπων με βάση το φύλο
3. την ανάπτυξη ειδικών προγραμμάτων για ευπαθείς ομάδες γυναικών
4. την ανάπτυξη δράσεων για την αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην απασχόληση
5. τη λήψη μέτρων για την εναρμόνιση επαγγελματικών και οικογενειακών υποχρεώσεων
6. την ανάπτυξη δράσεων για την κοινωνική και πολιτική συμμετοχή των γυναικών και την προώθησή τους στα κέντρα λήψης αποφάσεων.

Επίσης, στο Δήμο Χανίων συστήνεται Δημοτική Επιτροπή Ισότητας των Φύλων με τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

1. Εισήγηση προτάσεων στο Δημοτικό Συμβούλιο, καθώς και προώθηση, με κάθε πρόσφορο μέσο σε επίπεδο Δήμου του γενικότερου στόχου για την επίτευξη της ουσιαστικής ισότητας των φύλων σε όλους τους τομείς.
2. Ευαισθητοποίηση / ενημέρωση και πληροφόρηση των κατοίκων στο ζήτημα της ισότητας με διοργάνωση εκδηλώσεων, ελεύθερων συζητήσεων, συνεδρίων, σεμιναρίων, επιμορφωτικών προγραμμάτων και μέτρων δράσης.
3. Εντοπισμός και προσπάθεια εξεύρεσης και προώθησης λύσεων των προβλημάτων που προκύπτουν σε τοπικό επίπεδο από κρίσεις που γίνονται σε βάρος του ενός φύλου στον τομέα της εργασίας, της παιδείας, της εκπαίδευσης, των οικογενειακών σχέσεων, της υγείας, της κοινωνικής ασφάλισης.
4. Επιδίωξη μόνιμης και στενής συνεργασίας με την Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας, τους ΟΤΑ του Νομού, τις τοπικές συνδικαλιστικές και συνεταιριστικές οργανώσεις, τους μαζικούς φορείς και τις ΜΚΟ.

Με βάση τα παραπάνω διαμορφώνεται το Σχέδιο Δράσης για την Ένταξη της Ισότητας των δύο φύλων στο Δήμο Χανίων για την περίοδο 2014-2016, στο πλαίσιο τεσσάρων Αξόνων Προτεραιότητας, ως ακολούθως:

- Άξονας Προτεραιότητας 1: Προστασία του περιβάλλοντος και βελτίωση της ποιότητας ζωής
- Άξονας Προτεραιότητας 2: Ενίσχυση της κοινωνικής πολιτικής και των υπηρεσιών υγείας, παιδείας, πολιτισμού και αθλητισμού
- Άξονας Προτεραιότητας 3: Τοπική οικονομική ανάπτυξης και απασχόληση

- Άξονας Προτεραιότητας 4: Βελτίωση της διοικητικής ικανότητας και της οικονομικής κατάστασης του Δήμου

Κάθε άξονας εξειδικεύεται περαιτέρω σε Μέτρα και Γενικούς Στόχους, οι οποίοι υλοποιούνται στην πράξη μέσα από μια σειρά δράσεων με χρονική οριοθέτηση, συγκεκριμένες ομάδες στόχους και προσδιορισμό των εμπλεκομένων μερών και των συνεργασιών που αναπτύσσονται κατά την υλοποίηση.

Οι άξονες προτεραιοτήτων που παρουσιάζονται στη συνέχεια επιλέγονται με το σκεπτικό της ευκολότερης αντιστοίχισης και ενσωμάτωσης των δράσεων του παρόντος Σχεδίου, στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Χανίων. Ταυτόχρονα, γίνεται αντιστοίχιση κάθε προτεινόμενης δράσης με το πεδίο πολιτικής (σύμφωνα με το Πρόγραμμα Δράσης του Πεκίνου) ως προς την Ισότητα των δύο Φύλων, επιτυγχάνοντας την ολοκληρωμένη παρουσίαση και προς τις δύο κατευθύνσεις.

Άξονας Προτεραιότητας 1 Προστασία του περιβάλλοντος και βελτίωση της ποιότητας ζωής						
ΜΕΤΡΟ	ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΕΤΟΣ	ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΔΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ / ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ
Μέτρο 1.1 Χωροταξικός – πολεοδομικός σχεδιασμός	1.1.1 Αξιοποίηση και βελτίωση δημιουργία κοινόχρηστων χώρων	<ul style="list-style-type: none"> Δημιουργία υποδομών και παροχή υπηρεσιών σε κοινόχρηστους χώρους που θα διευκολύνουν και θα αυξήσουν την επισκεψιμότητα όχι μόνο των γυναικών αλλά γενικότερα όλων των μελών των οικογενειών 	2014-2015	Σύνολο πληθυσμού περιοχής παρέμβασης	Συνδυαστικά: Γυναίκα και περιβάλλον	<ul style="list-style-type: none"> Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών Διεύθυνση Προγραμματισμού και Ανάπτυξης, Ποιότητας και Οργάνωσης
Μέτρο 1.2 Βελτίωση ποιότητας ζωής	1.2.1 Προαγωγή προστασίας και ασφάλειας	<ul style="list-style-type: none"> Μαθήματα αυτοπροστασίας σε δημότισσες και τεχνικών αντιμετώπισης πιθανών επιθέσεων 	2014-2016	Έφηβες και ενήλικες γυναίκες	Ανθρώπινα δικαιώματα των γυναικών και των ανδρών	<ul style="list-style-type: none"> Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Προστασίας ΑμεΑ και Ισότητας
	1.2.2 Δημιουργία συνθηκών ασφάλειας στο Δήμο	<ul style="list-style-type: none"> Διανοίξεις και φωτισμός οδών Αύξηση φωτισμού σε κοινόχρηστους χώρους 	2014-2016 2014-2016	Σύνολο πληθυσμού περιοχής παρέμβασης Σύνολο πληθυσμού περιοχής παρέμβασης	Καταπολέμηση βίας ενάντια των γυναικών	<ul style="list-style-type: none"> Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών Τοπικό Συμβούλιο πρόληψης της παραβατικότητας

Αξονας Προτεραιότητας 2						
Ενίσχυση της κοινωνικής πολιτικής και των υπηρεσιών υγείας, παιδείας, πολιτισμού και αθλητισμού						
ΜΕΤΡΟ	ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΕΤΟΣ	ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΔΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ / ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ
Μέτρο 2.1 Παιδεία – Επιμόρφωση	2.1.1 Ισότιμη πρόσβαση στη δια βίου μάθησης για ενήλικες	<ul style="list-style-type: none"> Διοργάνωση προγραμμάτων δια βίου μάθησης με έμφαση στην υποστήριξη των ανέργων (ενδυνάμωση και υποστήριξη επανένταξης στην αγορά εργασίας με την αξιοποίηση δεξιοτήτων) 	2014-2016	Ανεργες γυναίκες	Εκπαίδευση και κατάρτιση γυναικών	<ul style="list-style-type: none"> Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Προστασίας ΑμεΑ και Ισότητας Κέντρο Δια βίου Μάθησης ΙΝΕΔΙΒΙΜ – Υπουργείου Παιδείας Επιστημονικό Δίκτυο Εκπαίδευσης Ενηλίκων Κρήτης
	2.1.2 Στρατηγικές για την αλλαγή νοοτροπίας σε παιδιά και εφήβους	<ul style="list-style-type: none"> Δράσεις ενημέρωσης κοριτσιών και αγοριών για την επιλογή μη ανδρικών και γυναικείων επαγγελματιών αντίστοιχα 	2015-2016	Παιδιά και έφηβοι/ες	Εξάλειψη διακρίσεων Δράσεις υπέρ των κοριτσιών	<ul style="list-style-type: none"> Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Προστασίας ΑμεΑ και Ισότητας Τμήμα παιδείας & δια βίου μάθησης Διευθύνσεις πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης Ν. Χανίων
Μέτρο 2.2 Συμφιλίωση επαγγελματικής, προσωπικής και οικογενειακής ζωής	2.2.1 Δομές και προγράμματα στήριξης της Τρίτης Ηλικίας	<ul style="list-style-type: none"> Προγράμματα Βοήθεια στο Σπίτι και Μονάδες Κοινωνικής Μέριμνας Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων 	2014-2016	Φροντιστές και άμεσα ωφελούμενοι/ες	Γυναίκες και οικονομία	<ul style="list-style-type: none"> Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση (ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ)
			2014-2016	Φροντιστές και άμεσα ωφελούμενοι/ες	Γυναίκες και οικονομία	<ul style="list-style-type: none"> Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση (ΔΗΚΕΗ)
	2.2.2 Δομές και προγράμματα για τη Βρεφονηπιακή και	<ul style="list-style-type: none"> Βρεφονηπιακοί και παιδικοί σταθμοί 	2014-2016	Φροντιστές και άμεσα ωφελούμενοι/ες	Γυναίκες και οικονομία	<ul style="list-style-type: none"> ΔΟΚΟΙΠΠ Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση (ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ)

Αξονας Προτεραιότητας 2						
Ενίσχυση της κοινωνικής πολιτικής και των υπηρεσιών υγείας, παιδείας, πολιτισμού και αθλητισμού						
ΜΕΤΡΟ	ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΕΤΟΣ	ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΔΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ / ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ
	Παιδική Ηλικία	<ul style="list-style-type: none"> Κέντρα παιδικής δημιουργίας και Κέντρο δημιουργικής απασχόλησης παιδιών 	2014-2016	Φροντιστές και άμεσα ωφελούμενοι/ες	Γυναίκες και οικονομία	<ul style="list-style-type: none"> ΔΟΚΟΙΠΠ
	2.2.3 Δομές για προγράμματα για τα ΑμεΑ	<ul style="list-style-type: none"> Κατασκηνωτικό πρόγραμμα παιδιών ΑμεΑ στην Παιδική Κατασκήνωση Καλαθά Υλοποίηση δράσεων υποστήριξης για ΑμεΑ και συλλογικότητες ή φορείς που τα αφορούν 	2014-2016	Φροντιστές και άμεσα ωφελούμενοι/ες	Γυναίκες και οικονομία	<ul style="list-style-type: none"> Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού
	2.2.4 Ενημέρωση - ευαισθητοποίηση	<ul style="list-style-type: none"> Εξειδικευμένη πληροφόρηση των γυναικών και των οικογενειών τους, μέσα από την ιστοσελίδα του Δήμου Ενημέρωση – ευαισθητοποίηση για την άρση στερεοτύπων, σύμφωνα με τα οποία η φροντίδα των παιδιών ή των εξαρτημένων ατόμων αποτελεί ευθύνη των γυναικών 	2014-2016	Γυναίκες μητέρες ανήλικων τέκνων	Προσβασιμότητα στην πληροφορία	<ul style="list-style-type: none"> Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Προστασίας ΑμεΑ και Ισότητας Υπηρεσία Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών
			2014-2016	Ευρύτερος πληθυσμός	Εξάλειψη διακρίσεων και στερεοτύπων	<ul style="list-style-type: none"> Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Προστασίας ΑμεΑ και Ισότητας ΔΟΚΟΙΠΠ (Σχολές Γονέων)

Αξονας Προτεραιότητας 2						
Ενίσχυση της κοινωνικής πολιτικής και των υπηρεσιών υγείας, παιδείας, πολιτισμού και αθλητισμού						
ΜΕΤΡΟ	ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΕΤΟΣ	ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΔΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ / ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ
Μέτρο 2.3 Καταπολέμηση πολλαπλών διακρίσεων και αποκλεισμών	2.3.1 Συνέχιση λειτουργίας και εμπλουτισμός δομών και υπηρεσιών κοινωνικής στήριξης	<ul style="list-style-type: none"> Κοινωνικές δομές αντιμετώπισης της φτώχειας Δήμου Χανίων 	2014-2015	Άστεγοι/ες – άτομα ευρισκόμενα σε κατάσταση φτώχειας	Γυναίκες και φτώχεια	<ul style="list-style-type: none"> Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Προστασίας ΑμεΑ και Ισότητας ΑΜΚΕ ΞΕΝΙΟΣ ΖΕΥΣ Εθελοντικές οργανώσεις Ιερά Μητρόπολη Κυδωνίας και Αποκορώνου
		<ul style="list-style-type: none"> Κοινωνικό Φροντιστήριο 	2014-2016	Οικογένειες που απειλούνται από τη φτώχεια	Καταπολέμηση της φτώχειας	<ul style="list-style-type: none"> Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού Ένωση Ιδιοκτητών Καθηγητών Φροντιστηρίων Μέσης εκπαίδευσης Ν. Χανίων Σύλλογος Καθηγητών Ιδιοκτητών Κέντρων Ξένων Γλωσσών Ραίσο Χανίων
		<ul style="list-style-type: none"> Δράσεις στήριξης οικονομικά αδυνάτων δημοτών / δημοτισσών (επιδόματα και υπηρεσίες υποστήριξης) 	2014-2016	Ευπαθείς κοινωνικές ομάδες (γυναίκες άπορες, άστεγες, μονογονείς, ΑμεΑ)	Γυναίκες και φτώχεια	<ul style="list-style-type: none"> Γραφείο Παροχής Κοινωνικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών Δήμου Χανίων Εθελοντικές οργανώσεις Κοινωνικό Ιατρείο Αλληλεγγύης Εκκλησία
		<ul style="list-style-type: none"> Δημιουργική απασχόληση ηλικιωμένων γυναικών 	2014-2016	Ηλικιωμένες γυναίκες	Εξάλειψη διακρίσεων / προσβασιμότητα	<ul style="list-style-type: none"> Κ.Α.Π.Η. Δημοτικό Γηροκομείο

Αξονας Προτεραιότητας 2						
Ενίσχυση της κοινωνικής πολιτικής και των υπηρεσιών υγείας, παιδείας, πολιτισμού και αθλητισμού						
ΜΕΤΡΟ	ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΕΤΟΣ	ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΔΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ / ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ
	2.3.2 Ευαισθητοποίηση πληθυσμού για το φαινόμενο των πολλαπλών διακρίσεων	<ul style="list-style-type: none"> Συμμετοχή στη διεθνή ημέρα της γυναίκας (8 Μαρτίου) 	2014-2016	Ευρύτερος πληθυσμός	Εξάλειψη διακρίσεων και στερεοτύπων	<ul style="list-style-type: none"> Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Προστασίας ΑμεΑ και Ισότητας Κοινωνία των Πολιτών
		<ul style="list-style-type: none"> Διεξαγωγή καμπανιών ευαισθητοποίησης (π.χ. μετανάστες/στρίες, Ρομά, ΑμεΑ κ.ά.) 	2015-2016	Γυναίκες από ευπαθείς κοινωνικές ομάδες και ευρύτερος πληθυσμός	Εξάλειψη διακρίσεων και στερεοτύπων	<ul style="list-style-type: none"> Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού Συλλογικότητες και εκπρόσωποι ευπαθών κοινωνικών ομάδων
	2.3.3 Ενίσχυση συμμετοχής και αυτοέκφρασης των γυναικών που βιώνουν αποκλεισμό	<ul style="list-style-type: none"> Παροχή χώρων του Δήμου για τη στέγαση συναντήσεων, εκδηλώσεων με γυναίκες που αντιμετωπίζουν ζητήματα κοινωνικού αποκλεισμού. Διοργάνωση εκδηλώσεων σε συνεργασία με γυναικείες οργανώσεις για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού 	2014-2016	Γυναίκες που αντιμετωπίζουν ζητήματα κοινωνικού αποκλεισμού	Εξάλειψη διακρίσεων / αυτοοργάνωση	<ul style="list-style-type: none"> Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Προστασίας ΑμεΑ και Ισότητας Τοπικές συλλογικότητες και οργανώσεις
Μέτρο 2.4 Καταπολέμηση βίας κατά των γυναικών	2.4.1 Δομές και παρεμβάσεις για την καταπολέμηση της βίας	<ul style="list-style-type: none"> Λειτουργία ξενώνα για κακοποιημένες γυναίκες 	2014-2016	Κακοποιημένες γυναίκες και τα παιδιά τους	Καταπολέμηση βίας ενάντια των γυναικών	<ul style="list-style-type: none"> Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Προστασίας ΑμεΑ και Ισότητας ΓΓΙΦ Ελληνική αστυνομία Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων Δικηγορικού Συλλόγου Χανίων

Άξονας Προτεραιότητας 2						
Ενίσχυση της κοινωνικής πολιτικής και των υπηρεσιών υγείας, παιδείας, πολιτισμού και αθλητισμού						
ΜΕΤΡΟ	ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΕΤΟΣ	ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΔΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ / ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ
		<ul style="list-style-type: none"> Δράσεις ευαισθητοποίηση για τη σεξουαλική κακοποίηση του παιδιού 	2014-2015	Ευρύτερο κοινό	Δράσεις υπέρ των κοριτσιών	<ul style="list-style-type: none"> Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Προστασίας ΑμεΑ και Ισότητας Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού
Μέτρο 2.5 Υγεία	2.5.1 Προαγωγή υγείας	<ul style="list-style-type: none"> Διοργάνωση προγραμμάτων πρόληψης και προαγωγής υγείας λαμβάνοντας υπόψη τις εξειδικευμένες ανάγκες των γυναικών και των ανδρών 	2014-2015	Γυναίκες (γενικά και ειδικών κατηγοριών π.χ. Ρομά, μετανάστριες κ.λπ.)	Γυναίκα και υγεία	<ul style="list-style-type: none"> Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού 7η ΥΠΕ Κρήτης Γενικό Νοσοκομείο Χανίων Περιφέρεια Κρήτης ΙΑτρικός Σύλλογος Χανίων Οδοντιατρικός Σύλλογος Χανίων ΕΚΑΒ
		<ul style="list-style-type: none"> Δράσεις ψυχοκοινωνικής υποστήριξης και συμβουλευτικής 	2014-2015	Γυναίκες (γενικά & εξειδικευμένα π.χ. Ρομά, μετανάστριες κ.λπ.)	Γυναίκα και υγεία	<ul style="list-style-type: none"> Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Προστασίας ΑμεΑ και Ισότητας ΔΟΚΟΙΠΠ
	2.5.2 Εκστρατείες ενημέρωσης	<ul style="list-style-type: none"> Διοργάνωση εκστρατειών ενημέρωσης για εξειδικευμένα ζητήματα που αφορούν την υγεία των γυναικών 	2014-2015	Γυναικείος πληθυσμός	Γυναίκα και υγεία	<ul style="list-style-type: none"> Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού ΔΟΚΟΙΠΠ (ανοικτό λαϊκό πανεπιστήμιο) Κέντρο Υγείας Αστικού Τύπου 7η ΥΠΕ Κρήτης Γενικό Νοσοκομείο Χανίων
		<ul style="list-style-type: none"> Δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για το μητρικό θηλασμό (εβδομάδα μητρικού 	2014-2016	Ευρύτερο κοινό	Εξάλειψη διακρίσεων	<ul style="list-style-type: none"> Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Προστασίας ΑμεΑ και Ισότητας

Άξονας Προτεραιότητας 2						
Ενίσχυση της κοινωνικής πολιτικής και των υπηρεσιών υγείας, παιδείας, πολιτισμού και αθλητισμού						
ΜΕΤΡΟ	ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΕΤΟΣ	ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΔΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ / ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ
		θηλασμού / 1-7 Νοεμβρίου)				<ul style="list-style-type: none"> Ομάδα «Χανιά-φίλοι και υποστηρικτές μητρικού θηλασμού»
Μέτρο 2.6 Πολιτισμός / Αθλητισμός	2.6.1 Προώθηση γυναικών καλλιτεχνών	<ul style="list-style-type: none"> Διοργάνωση δράσεων για την ανάδειξη του έργου των γυναικών καλλιτεχνών 	2015-2016	Γυναίκες καλλιτέχνιδες	Γυναίκες και οικονομία	<ul style="list-style-type: none"> Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Προστασίας ΑμεΑ και Ισότητας Τμήμα Αθλητισμού και Πολιτισμού
	2.6.2 Προώθηση συμμετοχής γυναικών σε δράσεις αθλητισμού	<ul style="list-style-type: none"> Διοργάνωση ειδικών προγραμμάτων άθλησης για γυναίκες με παράλληλη δυνατότητα φύλαξης παιδιών 	2015-2016	Γυναίκες μητέρες	Προσβασι- μότητα στις υπηρεσίες	<ul style="list-style-type: none"> Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού

Άξονας Προτεραιότητας 3						
Τοπική οικονομική ανάπτυξης και απασχόληση						
ΜΕΤΡΟ	ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΕΤΟΣ	ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΔΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ / ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ
Μέτρο 3.1 Ενίσχυση επιχειρημα- τικότητας	3.1.1 Ενθάρρυνση ανάπτυξης ή διαφοροποίησης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών από γυναίκες	<ul style="list-style-type: none"> ΠΙΛΟΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ: Δράση υποστήριξης αυτοαπασχολούμενων στον τομέα της οικοτεχνίας, χειροτεχνίας και λοιπών συναφών δραστηριοτήτων 	2014-2016	Γυναίκες και άνδρες άνεργοι/ες	Ισότητα των φύλων και οικονομία	<ul style="list-style-type: none"> Αυτοτελές Γραφείο Πληροφόρησης & Προώθησης της Απασχόλησης Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Προστασίας ΑμεΑ και Ισότητας Σύμβουλος – Εμπειρογνώμονας ΕΥΣΥΔΕ ΥΠΕΣ για Τμήμα 6 – Εξειδίκευση πρότυπο ΣΕΙΦ

Άξονας Προτεραιότητας 3 Τοπική οικονομική ανάπτυξης και απασχόληση						
ΜΕΤΡΟ	ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΕΤΟΣ	ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΔΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ / ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ
		<ul style="list-style-type: none"> Παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικής υποστήριξης για την έναρξη και αρχική λειτουργία γυναικείας επιχείρησης 	2014-2016	Γυναίκες άνεργες	Γυναίκες και οικονομία	<ul style="list-style-type: none"> Αυτοτελές Γραφείο Πληροφόρησης & Προώθησης της Απασχόλησης Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Προστασίας ΑμεΑ και Ισότητας Α.Σ. ΧΑΝΙΑ ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ Α.Σ. «ΚΥΔΩΝ Απασχόληση»
Μέτρο 3.2 Ενίσχυση πρόσβασης των γυναικών στην απασχόληση	3.2.1 Ενδυνάμωση και προώθηση στην απασχόληση	<ul style="list-style-type: none"> Παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών ενημέρωσης και ενδυνάμωσης προς άνεργες γυναίκες 	2014-2016	Γυναίκες άνεργες	Γυναίκες και οικονομία	<ul style="list-style-type: none"> Αυτοτελές Γραφείο Πληροφόρησης & Προώθησης της Απασχόλησης Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Προστασίας ΑμεΑ και Ισότητας Αναπτυξιακή Σύμπραξη ΧΑΝΙΑ ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ Αναπτυξιακή Σύμπραξη «ΚΥΔΩΝ Απασχόληση» Σύμπραξη φορέων Χανίων για την ανάπτυξη και την απασχόληση ΟΑΕΔ
	3.2.2 Ευαισθητοποίηση – ενημέρωση κοινής γνώμης	<ul style="list-style-type: none"> Καμπάνια ευαισθητοποίησης ευρύτερου κοινού και εργοδοτών για εξειδικευμένα θέματα που αφορούν την γυναίκα στην αγορά εργασίας 	2014-2015	Ευρύτερο κοινό και εργοδότες	Γυναίκες και οικονομία	<ul style="list-style-type: none"> Αυτοτελές Γραφείο Πληροφόρησης & Προώθησης της Απασχόλησης Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Προστασίας ΑμεΑ και Ισότητας Τοπικό Συμβούλιο Νέων Σύνδεσμος Γυναικών Επιχειρηματιών Κρήτης

Άξονας Προτεραιότητας 4 Βελτίωση της διοικητικής ικανότητας και της οικονομικής κατάστασης του Δήμου						
ΜΕΤΡΟ	ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΕΤΟΣ	ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΔΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ / ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ
Μέτρο 4.1 Ανθρώπινο δυναμικό, δομή και παροχές	4.1.1 Επιμόρφωση προσωπικού Δήμου σε θέματα που αφορούν την ισότητα των δύο φύλων	<ul style="list-style-type: none"> Διοργάνωση σεμιναρίων εσωτερικής επιμόρφωσης υπαλλήλων για την ισότητα των φύλων 	2014-2016	Αιρετοί/ες και υπάλληλοι Δήμου Χανίων	Θα προκύψει από σχετική καταγραφή αναγκών	<ul style="list-style-type: none"> Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Προστασίας ΑμεΑ και Ισότητας Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών ΓΠΦ Εμπειρογνώμονες στο χώρο της Ισότητας των Φύλων
		<ul style="list-style-type: none"> Ρητή κοινή δήλωση (εργαζομένων και Δήμου) αποδοκμασίας της σεξουαλικής παρενόχλησης στο χώρο εργασίας και υποστήριξη των θυμάτων με ένδικα ή άλλα μέσα 	2014	Υπηρεσίες Δήμου Χανίων	Βία εναντίον των γυναικών	<ul style="list-style-type: none"> Όλες οι Διευθύνσεις, τα ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ του Δήμου Χανίων
	4.1.2 Βελτίωση δομών και παροχών με τη γενικότερη ένταξη της οπτικής του φύλου σε όλες τις δράσεις και πρωτοβουλίες του Δήμου	<ul style="list-style-type: none"> Επανασύσταση της Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας των Φύλων μετά τις αυτοδιοικητικές εκλογές του 2014 Ανάπτυξη δεικτών και στατιστικών για τα φύλα και ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου κατά το σχεδιασμό και την αξιολόγηση των πολιτικών και δράσεων 	2014	2014-2016	Ισότητα των φύλων σε πεδία αρμοδιότητας του Δήμου Υπηρεσίες Δήμου Χανίων	Θεσμικοί μηχανισμοί για την προώθηση των γυναικών Θεσμικοί μηχανισμοί για την προώθηση των γυναικών

Άξονας Προτεραιότητας 4 Βελτίωση της διοικητικής ικανότητας και της οικονομικής κατάστασης του Δήμου						
ΜΕΤΡΟ	ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΕΤΟΣ	ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΔΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ / ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ
		<ul style="list-style-type: none"> Καθορισμός προτύπων στα δημόσια και εσωτερικά έγγραφα προκειμένου να καταπολεμηθούν οι προκαταλήψεις και πρακτικές που βασίζονται σε στερεότυπα 	2014-2016	Υπηρεσίες Δήμου Χανίων	Εξάλειψη διακρίσεων και στερεοτύπων	<ul style="list-style-type: none"> Οριζόντια εφαρμογή από όλες τις υπηρεσίες
		<ul style="list-style-type: none"> Ιστοσελίδα Δήμου - εμπλουτισμός ενότητας για τις γυναίκες / ισότητα των φύλων 	2014-2016	Ευρύτερος πληθυσμός Δήμου με εξειδίκευση στις ανάγκες γυναικών και ανδρών	Προσβασιμότητα στην πληροφορία	<ul style="list-style-type: none"> Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Προστασίας ΑμεΑ και Ισότητας Υπηρεσία Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών
		<ul style="list-style-type: none"> Τήρηση ελάχιστης ποσόστωσης στη συμμετοχή γυναικών και ανδρών στις επιτροπές 	2014-2016	Γυναίκες αιρετές και υπάλληλοι	Γυναίκες στη λήψη αποφάσεων	<ul style="list-style-type: none"> Δημοτικό Συμβούλιο Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών
Μέτρο 4.2 Ανάπτυξη συνεργασιών και δικτυώσεων	4.2.1 Ανάπτυξη συνεργασιών και δικτυώσεων με επίκεντρο την ισότητα των φύλων	<ul style="list-style-type: none"> Συμμετοχή σε δίκτυα για την προώθηση της ισότητας των φύλων και την αλλαγή στερεοτύπων 	2014-2016	Γυναίκες και άνδρες που διαμένουν και εργάζονται στην περιοχή ευθύνης του Δήμου Χανίων	Πολλαπλά πεδία πολιτικής για την ισότητα των δύο φύλων	<ul style="list-style-type: none"> Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Προστασίας ΑμεΑ και Ισότητας
		<ul style="list-style-type: none"> Ανάπτυξη συνεργασιών με την κοινωνία των πολιτών για την προώθηση της ισότητας των φύλων 				<ul style="list-style-type: none"> Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Προστασίας ΑμεΑ και Ισότητας Δημοτική Επιτροπή Ισότητας των Φύλων

Άξονας Προτεραιότητας 4 Βελτίωση της διοικητικής ικανότητας και της οικονομικής κατάστασης του Δήμου						
ΜΕΤΡΟ	ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΕΤΟΣ	ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΔΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ / ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ
		<ul style="list-style-type: none"> Συνεργασία με την ΓΓΙΦ και την Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων στην Κρήτη 	2014-2016	Γυναίκες και άνδρες που διαμένουν και εργάζονται στην περιοχή ευθύνης του Δήμου Χανίων	Πολλαπλά πεδία πολιτικής για την ισότητα των δύο φύλων	<ul style="list-style-type: none"> Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Προστασίας ΑμεΑ και Ισότητας Δημοτική Επιτροπή Ισότητας των Φύλων ΓΓΙΦ ΠΕΙΦ Σύμβουλος – Εμπειρογνώμονας ΕΥΣΥΔΕ ΥΠΕΣ για Τμήμα 6 – Εξειδίκευση πρότυπο ΣΕΙΦ
	4.2.2 Συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα με επίκεντρο την ισότητα των φύλων	<ul style="list-style-type: none"> Προετοιμασία πρότασης για την προώθηση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου (2014-2020) 	2014-2016	Ισότητα των φύλων σε πεδία αρμοδιότητας του Δήμου	Θα προκύψει από σχετική καταγραφή αναγκών	<ul style="list-style-type: none"> Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Προστασίας ΑμεΑ και Ισότητας Διεύθυνση Προγραμματισμού και Ανάπτυξης, Ποιότητας και Οργάνωσης

Δ. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

Η *στρατηγική επικοινωνίας* για την ένταξη της ισότητας των φύλων στην πολιτική και στη δράση του Δήμου Χανίων έχει δύο κατευθύνσεις, εστιάζοντας:

A) στην ενημέρωση και στην ενθάρρυνση της ανάπτυξης της υπεύθυνης στάσης όλων των στελεχών του Δήμου απέναντι στα ζητήματα της ισότητας των δύο φύλων, δηλαδή:

- στην κατανόηση των ρόλων, των ευθυνών και των εμπειριών των γυναικών και των ανδρών στο πλαίσιο συγκεκριμένων πεδίων πολιτικής και δράσης
- στην αναζήτηση ευκαιριών για την ενεργή εμπλοκή των γυναικών αλλά και των ανδρών στις διαδικασίες των διαβουλεύσεων και της λήψης αποφάσεων
- στην λειτουργία προς το συμφέρον τόσο των γυναικών όσο και των ανδρών
- στην αναζήτηση τρόπων προώθησης ωφελειών και για τα δύο φύλα
- στην ενημέρωση για τα θέματα της ισότητας και στην κατανόηση του περιεχομένου της στρατηγικής gender mainstreaming, αναζητώντας παράλληλα τρόπους για αμοιβαία κατανόηση και ευρύτερη δέσμευση από τους συναδέλφους και τους συνεργάτες
- στην αναγνώριση των αξιών και συμπεριφορών σε προσωπικό επίπεδο και στην κατανόηση του τρόπου που αυτές επηρεάζουν την επικοινωνία με τις γυναίκες και τους άνδρες καθώς και την αναγνώριση των αλλαγών και των αναπτυξιακών διαδικασιών.

B) στην ανάπτυξη δράσεων πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης όλων των εμπλεκόμενων μερών και της κοινωνίας των πολιτών και συγκεκριμένα:

- στην ενημέρωση του ευρύτερου κοινού για τους στόχους και τις δράσεις της ΓΓΦ στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος για την Ουσιαστική Ισότητα των Φύλων 2010-2013 καθώς και του Ευρωπαϊκού Συμφώνου για την ισότητα των φύλων για την περίοδο 2011-2020
- στην ενημέρωση όλων των εμπλεκόμενων μερών ως προς το στρατηγικό σχεδιασμό και επιχειρησιακό προγραμματισμό για την ενσωμάτωση των αρχών της Ισότητας των δύο φύλων στη στρατηγική του Δήμου Χανίων. Σε αυτό το επίπεδο επιδιώκεται η ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση και η ανάπτυξη κινήτρων για ουσιαστική συμμετοχή καθώς και η άντληση προτάσεων και η διαβούλευση για το προτεινόμενο περιεχόμενο ενός αναλυτικού Σχεδίου Δράσης
- στην πληροφόρηση του ευρύτερου κοινού και ειδικών ομάδων του πληθυσμού για το περιεχόμενο και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα των Συστημάτων Ένταξης της Ισότητας των Φύλων καθώς και για τα οφέλη που μπορούν να αποκομίσουν από τις δράσεις που αναπτύσσονται

- ευρύτερα, στην προώθηση των αρχών Ισότητας των δύο φύλων και γενικότητας των ίσων ευκαιριών, της μη διάκρισης, της προσβασιμότητας και της αξιοπρεπούς διαβίωσης για όλους και στη γεφύρωση του χάσματος που δημιουργείται από την έλλειψη διαθέσιμης πληροφόρησης για αυτά τα θέματα σε τοπικό επίπεδο
- στην άρση των στερεοτυπικών αντιλήψεων και προκαταλήψεων
- στην ενθάρρυνση της ευρείας ενσωμάτωσης των πολιτικών της Ισότητας στις διαδικασίες και λειτουργίες της Δημόσιας διοίκησης
- στην ενθάρρυνση πρωτοβουλιών αλληλεγγύης για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού από την κοινωνία των πολιτών
- στον έλεγχο του βαθμού κατανόησης της κεντρικής στοχοθεσίας στη στρατηγική του Σχεδίου Δράσης του Δήμου Χανίων από τις ομάδες – στόχους και το ευρύτερο κοινό, προκειμένου να γίνουν επαναδιατυπώσεις όπου κρίνεται ότι δημιουργούνται παρερμηνείες και ασάφειες
- στη βελτίωση του συντονισμού μεταξύ των υφιστάμενων προγραμμάτων και πρωτοβουλιών στον τομέα της Ισότητας των δύο φύλων
- στην παρουσίαση των αποτελεσμάτων από την πιλοτική εφαρμογή Σχεδίου Δράσης για την Ένταξη της Ισότητας των δύο φύλων, με στόχο αυτό να αποτελέσει πρότυπο εφαρμογής για άλλους Δήμους
- στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και της κοινωνικής ευθύνης κάθε ενεργού πολίτη και δημιουργία συνθηκών δημόσιου διαλόγου
- στη συνεισφορά στην τοπική ανάπτυξη
- στην ανάδειξη του χαρακτήρα της επικαιρότητας και διαχρονικότητας των πολιτικών Ισότητας των δύο φύλων
- στην ενημέρωση του ευρύτερου κοινού αναφορικά με τη συμμετοχή και το ρόλο που διαδραματίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση και ειδικότερα το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο στην προώθηση των δράσεων που αφορούν το gender mainstreaming.

Ε. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – GENDER BUDGETING – και ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η κατάρτιση του προϋπολογισμού με την οπτική του φύλου (Gender Budgeting) δεν ταυτίζεται με την κατάρτιση χωριστών προϋπολογισμών για τις γυναίκες, αλλά έχει ως στόχο να διαμορφώσει και να επηρεάσει τον προϋπολογισμό του Δήμου Χανίων, ώστε να μην είναι ουδέτερος ως προς τη διάσταση του φύλου. Αυτό προϋποθέτει την κατανομή των πόρων βασιζόμενη στις ιδιαίτερες ανάγκες των γυναικών και των ανδρών και πρωτίστως την ανάδειξη ότι κάποιες δράσεις δεν γίνονται τυχαία αλλά έχουν συγκεκριμένο προσανατολισμό, λαμβάνοντας υπόψη τη διάσταση του φύλου.

Το Σχέδιο Δράσης για την Ένταξη της Ισότητας των δύο Φύλων βρίσκεται σε άμεση συνάρτηση με το εγκεκριμένο Ετήσιο Σχέδιο Δράσης του Δήμου Χανίων για το έτος 2014. Κατ' επέκταση, οι εξειδικευμένες δράσεις του Σχεδίου Δράσης σχετίζονται άμεσα με το τρέχον Επιχειρησιακό Πρόγραμμα που έχει εκπονήσει ο Δήμος και παράλληλα εκφράζουν τη βούληση της Δημοτικής Αρχής προς την κατεύθυνση της διάθεσης πόρων προς όφελος της ισότητας, αλλά και το ύψος των διαθέσιμων πόρων προς αυτήν την κατεύθυνση. Σε κάθε περίπτωση, οι δράσεις που περιλαμβάνει είναι ενδεικτικές και επιδέχονται αναμόρφωσης και προσαρμογής, λαμβάνοντας υπόψη το μεταβατικό χαρακτήρα της περιόδου αναφοράς (επικείμενες αυτοδιοικητικές εκλογές, σχεδιασμός νέας προγραμματικής περιόδου 2014-2020, προετοιμασία νέου Επιχειρησιακού Προγράμματος Δήμου Χανίων για την περίοδο 2015-2020, εφαρμογή μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2013-2016). Σε κάθε περίπτωση, το περιεχόμενο του Σχεδίου Δράσης θα πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά το σχεδιασμό του νέου Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Χανίων για την περίοδο 2015-2020.

Ως εκ τούτου ο Δήμος Χανίων θα εφαρμόσει συνδυαστικά μια σειρά εργαλείων που υποστηρίζουν την εξέταση του προϋπολογισμού με την οπτική του φύλου και αφορούν:

- την ποσόστωση των ανδρών και των γυναικών που ωφελούνται από συγκεκριμένους πόρους του προϋπολογισμού
- την επανεξέταση της κατανομής του προϋπολογισμού σε συγκεκριμένους τομείς (π.χ. διαβίου μάθηση, υγεία, κοινωνική πολιτική, απασχόληση)
- τη διάθεση πόρων για εξειδικευμένες δράσεις που συμβάλλουν άμεσα στην ισότητα των φύλων και απευθύνονται στις εξειδικευμένες ανάγκες των γυναικών
- στην οριζόντια εφαρμογή της διάστασης του φύλου σε όλες τις φάσεις του σχεδιασμού, της παρακολούθησης και της αξιολόγησης του ετήσιου προϋπολογισμού
- στην ανάλυση των αριθμοδεικτών εσόδων και εξόδων με την οπτική του φύλου.

Το παρόν Σχέδιο Δράσης αξιοποιεί τα χρηματοδοτικά μέσα που έχει στη διάθεσή του ο Δήμος Χανίων από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΚΤ και ΕΤΠΑ), στο πλαίσιο της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου ΕΣΠΑ 2007-2013 καθώς και τις επενδύσεις σε ίδιους πόρους με ανταποδοτικό όφελος προς τους δημότες / δημότισσες. Παράλληλα, το παρόν Σχέδιο Δράσης αποκτά ιδιαίτερη βαρύτητα, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι συμπίπτει με την περίοδο προετοιμασίας και στρατηγικού σχεδιασμού της νέας προγραμματικής περιόδου 2014-2020. Η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της κοινωνικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αναγνωρίζεται ως κρίσιμος παράγοντας για την οικονομική της ανάπτυξη και την κοινωνική της συνοχή. Οι πολιτικές ισότητας των φύλων αποτελούν προτεραιότητα στην αναπτυξιακή στρατηγική των Διαρθρωτικών Ταμείων της ΕΕ,

με την προώθηση στοχευμένων μέτρων στήριξης των γυναικών και την οριζόντια ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε όλες τις τομεακές και περιφερειακές πολιτικές.

Κεντρικός στόχος ήταν και συνεχίζει να παραμένει η ανάδειξη του οικονομικού, κοινωνικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα των θεμάτων ισότητας των φύλων και της άμεσης σύνδεσή τους με τις κυρίαρχες εθνικές πολιτικές προτεραιότητες: την ανάπτυξη, την απασχόληση και την κοινωνική συνοχή. Στη νέα προγραμματική περίοδο, οι κύριοι άξονες αναπτυξιακής στρατηγικής αφορούν:

α) την ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού-ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση και ειδικότερα:

- προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων
- προώθηση της κοινωνικής ένταξης, κοινωνική πρόνοια και καταπολέμηση της φτώχειας
- υγειονομική περίθαλψη
- εφαρμογή της ισότητας των φύλων

β) τη βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης.

Ο Δήμος Χανίων αντιλαμβάνεται τη δυναμική και τις ευκαιρίες που προδιαγράφονται μέσα από τη νέα προγραμματική περίοδο και δεσμεύεται να αξιοποιήσει την τριετία 2014-2016 προς την κατεύθυνση της κατάλληλης προετοιμασίας για την διεκδίκηση πρόσθετων πόρων προς όφελος της ισότητας των φύλων και τη μη διάκριση.

Στ. ΔΕΙΚΤΕΣ – GENDER EQUALITY INDICATORS

Για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του παρόντος Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα των δύο Φύλων στο Δήμο Χανίων για την περίοδο 2014-2016 επιλέγεται ένας συνδυασμός ποσοτικών και ποιοτικών δεικτών. Οι δείκτες επιτρέπουν την εκτίμηση των αλλαγών που συντελούνται αναφορικά με την ισότητα των δύο φύλων εντός της καθορισμένης περιοχής παρέμβασης και για τη χρονική περίοδο που καλύπτει ο αρχικός σχεδιασμός. Ο περιοδικός έλεγχος της πορείας των δεικτών αναδεικνύει την εξέλιξη που επιτυγχάνεται μέσα από την υλοποίηση των στοχευμένων δράσεων που επιλέγονται καθώς και τα ενδεχόμενα εμπόδια που εμφανίζονται ως προς την επίτευξη των τιθέμενων στόχων. Με αυτόν τον τρόπο εκτιμάται η συνολική αποτελεσματικότητα του Σχεδίου και ο βαθμός αξιοποίησης των διατιθέμενων πόρων, ενώ παράλληλα αναγνωρίζονται τα κρίσιμα σημεία για τα οποία απαιτείται αναπροσαρμογή και επαναπροσδιορισμός.

Πληθυσμός που επωφελήθηκε από παρεμβάσεις για την προστασία του περιβάλλοντος και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής / φύλο	Ποσοστό (%) / φύλο
Ωφέλειες για το γυναικείο πληθυσμό από παρεμβάσεις για την προστασία του περιβάλλοντος και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής σε επίπεδο Δήμου	Ωφέλειες (ποιοτικός δείκτης)
Αριθμός επωφελούμενων σε δράσεις του Δήμου / φύλο / έτος στους τομείς: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Παιδεία – Δια βίου μάθηση ▪ Κοινωνική Φροντίδα ▪ Υγεία ▪ Αθλητισμός ▪ Πολιτισμού	Αριθμός / φύλο / έτος / τομέα παρέμβασης
Παρεμβάσεις για τη συμφιλίωση επαγγελματικής, οικογενειακής και προσωπικής ζωής / έτος	Αριθμός / έτος
Ωφελούμενοι/ες παρεμβάσεων για τη συμφιλίωση της επαγγελματικής, της προσωπικής και της οικογενειακής ζωής	Αριθμός / φύλο
Δράσεις για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και των παιδιών / έτος	Αριθμός / έτος
Δράσεις για την καταπολέμηση των κοινωνικών στερεότυπων με βάση το φύλο / έτος	Αριθμός / έτος
Δράσεις ευαισθητοποίησης του πληθυσμού για το φαινόμενο των πολλαπλών διακρίσεων / έτος	Αριθμός / έτος
Συνεργαζόμενοι φορείς, συλλογικότητες και οργανώσεις σε δράσεις υπέρ της ισότητας των φύλων, όπου συμμετείχε ο Δήμος / έτος	Αριθμός / έτος
Εθελοντές / εθελόντριες και μέλη της κοινωνίας των πολιτών που ενεπλάκησαν σε δράσεις και διαβουλεύσεις υπέρ της ισότητας των φύλων / φύλο / έτος	Αριθμός / φύλο / έτος
Δράσεις προώθησης της ισότητας των φύλων που πραγματοποιήθηκαν / έτος	Αριθμός / έτος
Στάση πληθυσμού απέναντι στις δράσεις υπέρ της ισότητας των δύο φύλων	Θετική, αρνητική, ουδέτερη (ποιοτικός δείκτης)
Γυναίκες που υποστηρίχθηκαν σε επίπεδο ανάπτυξης ή διαφοροποίησης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών	Αριθμός
Δράσεις για την αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην απασχόληση (στόχος της ΕΕ για το 2020 είναι να εργάζεται το 75% του πληθυσμού ηλικίας 20-64 ετών)	Αριθμός
Ωφελούμενες γυναίκες από προγράμματα - δράσεις προώθησης στην απασχόληση	Αριθμός

Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός / Σύνολο του Πληθυσμού / φύλο	Ποσοστό / φύλο
Άνεργοι-ες / Σύνολο του Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού / φύλο	Αριθμός / φύλο
Δράσεις για την κοινωνική και πολιτική συμμετοχή των γυναικών και την προώθησή τους στα κέντρα λήψης αποφάσεων	Αριθμός
Γυναίκες που συμμετέχουν στα συλλογικά όργανα, στις επιτροπές και σε θέσεις ευθύνης του Δήμου και των νομικών του προσώπων	Αριθμός
Ενέργειες για τη βελτίωση δομών και παροχών του Δήμου με την ενσωμάτωση της οπτικής του φύλου	Αριθμός
Στάση πολιτών απέναντι στα στελέχη του Δήμου, λαμβάνοντας υπόψη τη διάσταση του φύλου	Θετική, αρνητική, ουδέτερη (ποιοτικός δείκτης)
Στάση των στελεχών του Δήμου αναφορικά με τα θετικά μέτρα που εφαρμόζονται / φύλο. Οι συμμετέχοντες/ουσες έχουν θετική γνώμη για την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε όλες τις δραστηριότητες του φορέα;	Θετική, αρνητική, ουδέτερη (ποιοτικός δείκτης)
Επίπεδο εναρμόνισης πολιτικής, λειτουργίας και υπηρεσιών Δήμου με την Ευρωπαϊκή και Εθνική στρατηγική για την ουσιαστική ισότητα των φύλων.	Ποιοτικός δείκτης

Πηγές ελέγχου Δεικτών

Οι πηγές ελέγχου των ως άνω δεικτών αφορούν:

- Στατιστικά στοιχεία για τις παρεχόμενες Υπηρεσίες του Δήμου
- Ποιοτικά δεδομένα που προκύπτουν από την υλοποίηση των επιμέρους δράσεων ανά εμπλεκόμενη Υπηρεσία του Δήμου
- Επίσημες πηγές τοπικών, περιφερειακών, εθνικών φορέων
- Ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία από εμπλεκόμενους φορείς και μεμονωμένα άτομα από την κοινωνία των πολιτικών
- Απολογιστικές εκθέσεις, επιμέρους αξιολογήσεις
- Οικονομικά στοιχεία (προϋπολογισμός, μηνιαίος έλεγχος εσόδων – εξόδων και οικονομικός απολογισμός έτους)
- Διενέργεια ερευνών και μελετών

Αριθμοδείκτες Αξιολόγησης Οικονομικών Καταστάσεων Δήμου

Οι αριθμοδείκτες αποτελούν ένα αξιόπιστο και «επίσημο» εργαλείο αξιολόγησης του προϋπολογισμού. Η Υπουργική Απόφαση 74712/29.12.2010 (ΑΔΑ: 4ΠΕΚ-Β, ΦΕΚ.Β'2043Β) καθορίζει τους αριθμοδείκτες για τις ανάγκες αξιολόγησης των οικονομικών στοιχείων ενός Δήμου, οι οποίοι καταχωρούνται στη διαδικτυακή βάση δεδομένων «Οικονομικά Στοιχεία Δήμων» που τηρείται από το Υπουργείο Εσωτερικών. Για τις ανάγκες παρακολούθησης και αξιολόγησης του παρόντος Σχεδίου Δράσης επιλέγονται συγκεκριμένα οι αριθμοδείκτες εσόδων / εξόδων ανά κάτοικο, λαμβάνοντας υπόψη την τελευταία απογραφή πληθυσμού της ΕΛΣΤΑΤ (2011), οι οποίοι υπολογίζονται με βάση τον προϋπολογισμό – απολογισμό του Δήμου και αφορούν:

A. Αριθμοδείκτες εσόδων

- A.1. συνολικά έσοδα ανά κάτοικο** (όσο υψηλότερος, τόσα περισσότερα έσοδα μπορεί να διαθέσει ο δήμος ανά κάτοικο για να υλοποιήσει τις πολιτικές του)
- A.2. ίδια έσοδα ανά κάτοικο (δείκτης επιβάρυνσης δημοτών / δημοτισσών)** (εκφράζει το ποσό που επιβαρύνει κάθε δημότη / δημότισσα κατά μέσο όρο η είσπραξη των ιδίων εσόδων)
- A.3. ανταποδοτικά έσοδα ανά κάτοικο** (εκφράζει το ποσό των ανταποδοτικών εσόδων και δικαιωμάτων που επιβαρύνει κάθε δημότη / δημότισσα)
- A.4. επιχορηγήσεις ανά κάτοικο** (εκφράζει το ποσό των επιχορηγήσεων που λαμβάνει ανά κάτοικο ο δήμος από την κεντρική διοίκηση)
- A.5. φόροι & τέλη ανά κάτοικο** (δείχνει το ποσό των φόρων και των τελών που επιβαρύνονται κατά μέσο όρο οι δημότες: όσο μεγαλύτερος, τόσο περισσότερο επιθετική είναι η φορολογική πολιτική του δήμου)

B. Αριθμοδείκτες εξόδων

- B.1. συνολικά έξοδα ανά κάτοικο** (όσο υψηλότερος, τόσο περισσότερους πόρους ανά κάτοικο αφιερώνει ο δήμος για την δράση του)
- B.2. έξοδα χρήσης ανά κάτοικο** (δείχνει το ποσό ανά δημότη / δημότισσα κατά μέσο όρο που απαιτείται για την λειτουργία του δήμου -παροχή υπηρεσιών- εφαρμογή πολιτικών: όταν είναι υψηλός μπορεί να οφείλεται είτε σε αύξηση των δράσεων, είτε σε αύξηση του κόστους για την παροχή παρόμοιου επιπέδου υπηρεσιών)
- B.3. επενδύσεις ανά κάτοικο** (δείχνει το ποσό ανά δημότη / δημότισσα που αφιερώνει ο δήμος κατά μέσο όρο για επενδύσεις: όσο μεγαλύτερος, τόσο περισσότεροι πόροι αφιερώνονται για βελτίωση ή/και τη διατήρηση των δράσεων του δήμου)

Οι αριθμοδείκτες προσαρμόζονται στον τύπο ανάλυσης κατά φύλο, λαμβάνοντας υπόψη όχι το συνολικό πληθυσμό, αλλά την ποσοστιαία (%) κατανομή ανδρών και γυναικών στη σύνθεση του πληθυσμού.